



## Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 19. júna 2014\*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Sociálna politika — Smernica 2000/78/ES — Rovnosť zaobchádzania v zamestnaní a povolani — Článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 — Priama diskriminácia na základe veku — Základný plat úradníkov určený v závislosti od veku — Prechodný režim — Pokračovanie v rozdielnom zaobchádzaní — Odôvodnenia — Právo na náhradu škody — Zodpovednosť členského štátu — Zásady ekvivalencie a efektivity“

V spojených veciach C-501/12 až C-506/12, C-540/12 a C-541/12,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Verwaltungsgericht Berlin (Nemecko) z 23. októbra 2012 (veci C-501/12 až C-506/12) a z 13. novembra 2012 (veci C-540/12 a C-541/12) a doručenými Súdnemu dvoru 8. a 28. novembra 2012, ktoré súvisia s konaniami:

**Thomas Specht** (C-501/12),

**Jens Schombera** (C-502/12),

**Alexander Wieland** (C-503/12),

**Uwe Schönefeld** (C-504/12),

**Antje Wilke** (C-505/12),

**Gerd Schini** (C-506/12)

proti

**Land Berlin**

a

**Rena Schmeel** (C-540/12),

**Ralf Schuster** (C-541/12)

proti

**Bundesrepublik Deutschland,**

\* Jazyk konania: nemčina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot a A. Arabadžiev (spravodajca),

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: A. Impellizzeri, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 19. septembra 2013,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- A. Wieland, U. Schönefeld, G. Schini, R. Schmeel a R. Schuster, v zastúpení: E. Ribet Buse a R. Hildebrand, Rechtsanwälte,
- Land Berlin, v zastúpení: M. Theis, splnomocnený zástupca,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,
- Rada Európskej únie, v zastúpení: M. Simm a J. Herrmann, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: D. Martin a T. Maxian Rusche, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 28. novembra 2013,

vyhlásil tento

### **Rozsudok**

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 2, článku 3 ods. 1 písm. c) a článku 6 ods. 1 smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).
- 2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporov, v ktorých proti sebe stáli vo veciach C-501/12 až C-506/12 úradníci Land Berlin (spolková krajina Berlín) pani Specht, Schombera, Wieland, Schönefeld, pani Wilke a tiež pán Schini a tento verejnoprávny orgán a vo veciach C-540/12 a C-541/12 spolkoví úradníci pani Schmeel a pán Schuster a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Nemecko) a ktoré sa týkali podmienok zaradenia týchto úradníkov do platových stupňov alebo prechodných platových stupňov v rámci platových tried systému odmeňovania, ktorý sa na jednotlivých úradníkov uplatňuje.

### **Právny rámec**

#### *Právo Únie*

- 3 Podľa článku 1 je účelom smernice 2000/78 „ustanovenie všeobecného rámca pre boj proti diskriminácii v zamestnaní a povolani na základe náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania“.

4 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa pod pojmom ‚zásada rovnakého zaobchádzania‘ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1.

2. Na účely odseku 1:

a) o priamu diskrimináciu ide, ak sa z niektorého z dôvodov uvedených v článku 1 zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou;

...“

5 Odsek 1 písm. c) článku 3 uvedenej smernice s názvom „Rozsah“ spresňuje, že táto smernica sa vzťahuje na všetky osoby tak vo verejnom, ako i v súkromnom sektore vrátane verejných orgánov vo vzťahu najmä k „podmienkam zamestnania a pracovným podmienkam, vrátane podmienok prepúšťania a odmeňovania“.

6 Článok 6 ods. 1 tej istej smernice znie:

„Bez ohľadu na článok 2 ods. 2 členské štáty môžu stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov sú objektívne a primerane odôvodnené oprávneným cieľom, vrátane zákonnej politiky zamestnanosti, trhu práce a cieľov odbornej prípravy, a ak prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné.

Takéto rozdiely v zaobchádzaní môžu okrem iného zahrňovať:

a) stanovenie osobitných podmienok prístupu k zamestnaniu a odbornej príprave, zamestnaniu a povolaniu vrátane podmienok prepúšťania a odmeňovania pre mladých a starších pracovníkov a osoby s opatrovateľskými povinnosťami, aby sa podporila ich profesionálna integrácia alebo aby sa zabezpečila ich ochrana;

b) stanovenie podmienok minimálneho veku, odbornej praxe alebo rokov služby pre prístup k zamestnaniu alebo k určitým výhodám, ktoré so zamestnaním súvisia;

...“

7 Podľa článku 9 ods. 1 smernice 2000/78, nazvaného „Ochrana práv“:

„Členské štáty zabezpečia, aby súdne a/alebo správne konania vymáhania povinností podľa tejto smernice, keď to považujú za vhodné aj vrátane zmierovacieho konania, boli dostupné pre všetky osoby, ktoré sa cítia poškodené z dôvodu opomenutia uplatnenia zásady rovnakého zaobchádzania, a to aj keď sa už skončil vzťah, v ktorom sa napadnutá diskriminácia vyskytla.“

8 Článok 16 tejto smernice, s názvom „Zhoda“, stanovuje:

„Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili:

a) zrušenie všetkých zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení, ktoré odporujú zásade rovnakého zaobchádzania;

b) vyhlásenie alebo možnosť vyhlásiť za neplatné alebo zmeniť a doplniť všetky ustanovenia odporujúce zásade rovnakého zaobchádzania, ktoré sú zahrnuté do zmlúv alebo kolektívnych zmlúv, vnútorných pravidiel podnikov alebo pravidiel vzťahujúcich sa na slobodné povolania a profesie a na zamestnanecké a zamestnávateľské organizácie.“

9 Článok 17 uvedenej smernice, ktorý sa týka sankcií, znie:

„Členské štáty ustanovia pravidlá ukladania sankcií za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a vykonajú všetky opatrenia potrebné na ich uplatňovanie. Sankcie, ktorých súčasťou môže byť náhrada za ujmu pre obeť, musia byť účinné, primerané a odstrašujúce. ...“

#### *Nemecké právo*

10 Smernica 2000/78 bola prebratá do vnútroštátneho právneho poriadku všeobecným zákonom o rovnosti zaobchádzania (Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz) zo 14. augusta 2006 (BGBl. 2006 I, s. 1897, ďalej len „AGG“).

#### *Spolkový zákon o odmeňovaní úradníkov*

11 Spolkový zákon o odmeňovaní úradníkov (Bundesbesoldungsgesetz), v znení účinnom k 6. augustu 2002 (ďalej len „predchádzajúci zákon o odmeňovaní úradníkov“), sa na spolkových úradníkoch uplatňoval do 30. júna 2009 a na regionálnych úradníkoch spolkovej krajiny Berlín do 31. júla 2011. Tento zákon bol právnym základom systému odmeňovania uplatniteľného na uvedených úradníkoch.

12 § 27 predchádzajúceho zákona o odmeňovaní úradníkov, nazvaný „Výpočet základného platu“, uvádzal:

„1. Základný plat sa vypočíta podľa platových stupňov, ak ustanovenia platových poriadkov nestanovujú inak. Postup v rámci platových stupňov závisí od služobného veku a výkonu úradníka. Úradník alebo vojak poberá minimálne začiatočný základný plat platovej triedy, do ktorej je vymenovaný.

2. Základný plat sa zvyšuje každé dva roky až do dosiahnutia piateho platového stupňa, potom každé tri roky až do dosiahnutia deviateho platového stupňa a potom každé štyri roky.

3. Za stabilný vynikajúci výkon môžu úradníci a vojaci, na ktorých sa vzťahuje platový poriadok A, predčasne poberať základný plat zodpovedajúci najbližšiemu vyššiemu platovému stupňu (výkonnostný platový stupeň). V rámci jedného úradu nesmie počet osôb takto zaradených do výkonnostného platového stupňa počas kalendárneho roka presiahnuť 15 % úradníkov a vojakov, na ktorých sa vzťahuje platový poriadok A, ktorí ešte nedosiahli konečný základný plat. Ak sa zistí, že výkon úradníka alebo vojaka nezodpovedá priemerným požiadavkám spojeným s funkciou, ktorú zastáva, zostáva tento úradník alebo vojak zaradený do svojho platového stupňa až dovtedy, kým jeho výkon odôvodňuje postup do najbližšieho vyššieho platového stupňa. ...“

13 § 28 tohto zákona, nazvaný „Služobný vek“, stanovoval:

„1. Služobný vek začína prvým dňom mesiaca, v ktorom úradník alebo vojak dovŕšil 21 rokov.

2. Východiskový bod pre výpočet služobného veku stanovený v odseku 1 sa posúva o obdobia po dosiahnutí veku 31 rokov, v ktorých neexistovalo právo na poberanie odmeny úradníka alebo vojaka až do štvrtiny obdobia plynúceho do dovŕšenia 35 rokov a do polovice nasledujúceho obdobia... Obdobia kratšie ako jeden mesiac sa zaokrúhľujú na nižšiu jednotku. Za odmenu úradníka alebo vojaka v zmysle prvej vety sa považujú odmeny poberané za hlavnú zárobkovú činnosť v službe verejnoprávneho zamestnávateľa (§ 29), v službe verejnoprávnych náboženských spoločenstiev alebo ich

zospokupení, ako aj v službe akéhokoľvek iného zamestnávateľa, na ktorého sa vzťahujú kolektívne zmluvy účinné vo verejnom sektore alebo kolektívne zmluvy s podobným obsahom a v ktorom má štát alebo iné verejné osoby podstatnú účasť, či už v dôsledku poskytnutia príspevkov alebo subvencií alebo inak.

...“

Nový zákon o odmeňovaní spolkových úradníkov

14 Rámec pôsobnosti spolkového zákona o odmeňovaní úradníkov, účinného k 1. júlu 2009 (ďalej len „nový zákon o odmeňovaní spolkových úradníkov“), ktorý bol upravený v § 2 zákona o reforme a modernizácii spolkového práva verejnej služby (Dienstrechtsneuordnungsgesetz – DNeuG) z 5. februára 2009, sa obmedzuje na úradníkov odmeňovaných spolkovým štátom.

15 § 27 nového zákona o odmeňovaní spolkových úradníkov, nazvaný „Výpočet základného platu“, stanovuje:

„1. Základný plat sa vypočíta podľa platových stupňov, pokiaľ ustanovenia platových poriadkov nestanovujú inak. Postup do najbližšieho vyššieho platového stupňa závisí od dĺžky období služby ukončených podľa stanovených požiadaviek (odborná prax).

2. V prípade prvého vymenovania na pracovné miesto s právom na poberanie odmeny, ktoré patrí do pôsobnosti tohto zákona, sa základný plat zodpovedajúci platovému stupňu 1 určí bez toho, aby bolo dotknuté uznanie prechádzajúcich období podľa § 28 ods. 1 tohto zákona v prípade úradníkov alebo, v prípade vojakov, ostatné podmienky výpočtu základného platu podľa § 4 štvrtej vety. ...

3. Základný plat sa zvyšuje po ukončení dvoch rokov odbornej praxe v platovom stupni 1, po ukončení troch rokov odbornej praxe v platových stupňoch 2 až 4, a ďalej po ukončení štyroch rokov odbornej praxe v platových stupňoch 5 až 7.... Obdobia, v ktorých nevzniká právo na odmenu úradníka, o dobu svojho trvania spomaľujú postup úradníka, pričom nie sú dotknuté ustanovenia § 28 ods. 2. ...

7. Za stabilný vynikajúci výkon môžu úradníci, na ktorých sa vzťahuje platový poriadok A, predčasne poberať základný plat zodpovedajúci najbližšiemu vyššiemu platovému stupňu („výkonnostný platový stupeň“)...

16 § 28 tohto zákona, s názvom „Obdobia, ktoré možno zohľadniť“, uvádza:

„1. Pri prvom určení platového stupňa sa nasledujúce obdobia zohľadnia ako obdobia odbornej praxe v zmysle § 27 ods. 3:

(1) Obdobia zodpovedajúce výkonu rovnocenného hlavného zamestnania v službe verejnoprávneho zamestnávateľa (§ 29) alebo v službe verejnoprávnych náboženských spoločenstiev alebo ich zospokupení, ktoré nie sú podmienkou na prístup k predmetnej kariére...”

Právna úprava týkajúca sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín

17 Na základe zákona o zmene úpravy odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín (Gesetz zur Besoldungsneuregelung für das Land Berlin – Berliner Besoldungsneuregelungsgesetz) z 29. júna 2011 sa na úradníkov spolkovej krajiny Berlín, ktorí k 1. augustu 2011 už boli vymenovaní do stálej služby (ďalej len „úradníci už vymenovaní do stálej služby“), uplatňujú iné pravidlá ako na úradníkov, ktorí nastúpili do služby po tomto dátume (ďalej len „noví úradníci“).

– Regionálna právna úprava týkajúca sa odmeňovania nových úradníkov

- 18 Nový zákon o odmeňovaní spolkových úradníkov bol upravený a prispôsobený na spolkovú krajinu Berlín. Tento zákon s názvom „Zákon o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín“ (Bundesbesoldungsgesetz Berlin, ďalej len „nový zákon o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín“) sa uplatňuje na nových úradníkov. Na účely sporov vo veciach samých sa relevantné ustanovenia tohto zákona v podstate zhodujú s ustanoveniami nového zákona o odmeňovaní spolkových úradníkov uvedenými v bodoch 15 a 16 tohto rozsudku.

– Právna úprava týkajúca sa odmeňovania úradníkov už vymenovaných do stálej služby

- 19 Zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín (Berliner Besoldungsüberleitungsgesetz) z 29. júna 2011, definuje podmienky opätovného zaradenia v novom systéme úradníkov už vymenovaných do stálej služby, ako aj prechodné opatrenia uplatniteľné na týchto úradníkov.
- 20 § 2 zákona, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, s názvom „Zaradenie do platových stupňov a prechodných platových stupňov v platových triedach podľa platových poriadkov A“, stanovuje:

„1. K 1. augustu 2011 sa úradníci podľa podmienok definovaných v nasledujúcich odsekoch zaradia do platových stupňov alebo prechodných platových stupňov stanovených v prílohe 3 [zákona o zmene úpravy odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín] na základe postu zastávaného k 31. júlu 2011 so základným platom, ktorý by im patril k 1. augustu 2011 podľa zákona 2010/2011 z 8. júla 2010 o prispôbení odmien a starobných dôchodkov úradníkov spolkovej krajiny Berlín...

2. Úradník sa podľa odseku 1 zaradí do platového stupňa alebo prechodného platového stupňa, ktorý zodpovedá výške základného platu zaokrúhlenej na najbližšiu najvyššiu jednotku. ...“

- 21 § 3 zákona, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín nazvaný „Neskorší postup úradníkov zaradených do platového stupňa alebo prechodného platového stupňa platových tried podľa platového poriadku A“ stanovuje:

„1. Zaradenie do platového stupňa podľa prílohy 3 [zákona o zmene úpravy odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín] predstavuje východiskový bod pre výpočet dĺžky trvania odbornej praxe nevyhnutnej pre postup podľa § 27 ods. 3 [nového zákona o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín]. Postup do najbližšieho vyššieho platového stupňa je upravený v § 27 ods. 3 [tohto zákona].

...“

### **Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky**

- 22 Skutkový stav sporov vo veciach samých, ktoré boli na účely konania na Súdnom dvore spojené, je podobný, dokonca zhodný. Možno ho zhrnúť takto.
- 23 Páni Specht, Schombera, Wieland, Schönefeld, pani Wilke a pán Schini boli vymenovaní za úradníkov spolkovej krajiny Berlín v rokoch 1992 až 2003. Pani Schmeel a Pán Schuster boli vymenovaní za stálych úradníkov Spolkovej republiky Nemecko v roku 1998 a v roku 1992. Všetci boli prijatí do zamestnania podľa predchádzajúceho zákona o odmeňovaní úradníkov a spočiatku boli odmeňovaní podľa tohto zákona, neskôr zaradení do nového platového systému, ktorý sa na nich uplatňuje podľa ich zaradenia.

- 24 Žalobcovia vo veci samej v predžalobnom návrhu spochybnili spôsob výpočtu ich platu z dôvodu, že vzhľadom na výpočet zohľadňujúci vek boli alebo sú diskriminovaní na základe veku. Keďže tomuto ich návrhu nebolo vyhovené, žalobcovia vo veci samej podali žalobu na Verwaltungsgericht Berlin (správny súd v Berlíne).
- 25 Páni Specht, Schombera, Wieland, Schönefeld, pani Wilke, pán Schini, ako aj pani Schmeel a pán Schuster tvrdia, že predchádzajúci zákon o odmeňovaní úradníkov porušoval zákaz diskriminácie na základe veku zakotvený v AGG a smernici 2000/78. V tomto ohľade požadujú najmä vyplatenie doplatku zodpovedajúceho rozdielu medzi odmenou, ktorú by boli poberali, ak by boli zaradení do najvyššieho platového stupňa ich platovej triedy, a odmenou, ktorú skutočne poberali.
- 26 Páni Specht, Wieland, Schönefeld a pani Wilke tvrdia, že podmienky preradenia stanovené zákonom, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, neprípustným spôsobom pokračujú v doterajšom systéme odmeňovania, ktorý sa neriadil odbornou praxou získanou v službe, ale „služobným vekom“, keďže preradenie úradníkov sa uskutočňuje len na základe doterajšieho základného platu.
- 27 Vnútroštátny súd si preto v každom zo sporov vo veci samej kladie otázku zlučiteľnosti vnútroštátnych právnych predpisov dotknutých v týchto veciach s právom Únie, konkrétne so smernicou 2000/78, keďže tieto právne predpisy môžu obsahovať diskrimináciu na základe veku, ktorú daná smernica zakazuje.
- 28 Za týchto podmienok Verwaltungsgericht Berlin rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru vo veciach C-501/12, C-503/12 a C-505/12, ktoré preberajú takisto všetky otázky položené vo veciach C-502/12, C-504/12, C-506/12, C-540/12 a C-541/12, nasledujúce prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa primárne a/alebo sekundárne právo Únie, v prejednávanej veci najmä smernica [2000/78], vykladať v zmysle úplného zákazu neodôvodnenej diskriminácie na základe veku tak, že sa vzťahuje aj na vnútroštátne normy o odmeňovaní úradníkov...?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku: vyplýva z výkladu tohto primárneho a/alebo sekundárneho práva Únie, že vnútroštátny právny predpis, podľa ktorého výška základného platu úradníka pri nástupe do verejnej služby rozhodujúcim spôsobom závisí od jeho veku a následne stúpa najmä v závislosti od odpracovaných rokov vo verejnej službe, predstavuje priamu alebo nepriamu diskrimináciu na základe veku?
3. V prípade kladnej odpovede na druhú otázku: bráni takýto výklad primárneho a/alebo sekundárneho práva Únie tomu, aby sa takýto vnútroštátny právny predpis odôvodňoval legislatívnym cieľom odmeňovať odbornú prax?
4. V prípade kladnej odpovede na tretiu otázku: pripúšťa takýto výklad primárneho a/alebo sekundárneho práva Únie, pokiaľ ešte neprebehla implementácia nediskriminačného práva o odmeňovaní úradníkov, iný právny dôsledok ako to, že diskriminovaným osobám sa so spätnou účinnosťou musí poskytnúť odmena zodpovedajúca najvyššiemu platovému stupňu ich platovej triedy?

Vyplýva pritom právny dôsledok porušenia zákazu diskriminácie zo samotného primárneho a/alebo sekundárneho práva Únie, v prejednávanej veci najmä zo smernice [2000/78], alebo nárok diskriminovanej osoby vyplýva iba z uplatnenia zásady zodpovednosti členských štátov v prípade nesprávneho prebratia ustanovení práva Únie, uznanej v práve Únie?

5. Bráni tento výklad primárneho a/alebo sekundárneho práva Únie vnútroštátnemu opatreniu, na základe ktorého sa nárok na zaplatenie (dodatočné vo forme doplatku) alebo náhradu škody podmieňuje tým, že úradníci ho musia uplatniť v relatívne krátkej lehote?

6. V prípade kladnej odpovede na prvé tri otázky: vyplýva z tohto výkladu primárneho a/alebo sekundárneho práva Únie, že zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim, ktorý upravuje podmienky preradenia úradníkov [už vymenovaných do stálej služby] do nového systému, ktorý stanovuje, že platový stupeň nového systému odmeňovania, do ktorého budú títo úradníci zaradení, sa určí len na základe výšky základného platu poberaného podľa skoršieho (diskriminačného) systému odmeňovania k rozhodujúcemu dňu stanovenému pre prechod na nový systém a že ďalší postup do vyšších platových stupňov sa určuje bez ohľadu na celkovú dĺžku odbornej praxe získanej úradníkom len podľa dĺžky odbornej praxe získanej po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, predlžuje existujúcu diskrimináciu na základe veku až dovtedy, kým úradník dosiahne najvyšší platový stupeň?
7. V prípade kladnej odpovede na šiestu otázku: bráni výklad primárneho a/alebo sekundárneho práva Únie tomu, aby sa toto zachovanie pôvodného rozdielného zaobchádzania odôvodnilo legislatívnym cieľom spočívajúcim (nielen) v ochrane práv nadobudnutých k dátumu rozhodujúcemu pre prechod na nový systém, ale (aj) v ochrane očakávaní úradníkov [už vymenovaných do stálej služby] týkajúcich sa vývoja príjmu v ich platovej triede, ktorý im zaručoval skorší systém?

Možno odôvodniť zachovanie diskriminácie úradníkov [už vymenovaných do stálej služby] tým, že možné alternatívne riešenie (individuálne preradenie už zamestnaných úradníkov podľa ich odbornej praxe) by bolo spojené so zvýšeným administratívnym zaťažením?

8. V prípade, že Súdny dvor neuzná odôvodnenia uvedené v siedmej otázke, pripúšťa tento výklad primárneho a/alebo sekundárneho práva Únie, pokiaľ sa ešte neuskutočnila implementácia nediskriminačného práva o odmeňovaní aj pre úradníkov [už vymenovaných do stálej služby], iný právny dôsledok ako to, že úradníkom [už vymenovaným do stálej služby] sa so spätnou účinnosťou a bez prerušenia musí poskytnúť odmena zodpovedajúca najvyššiemu platovému stupňu ich platovej triedy?

Vyplýva pritom právny dôsledok porušenia zásady zákazu diskriminácie priamo zo samotného primárneho a/alebo sekundárneho práva Únie, v prejednávanej veci najmä zo smernice [2000/78], alebo nárok diskriminovanej osoby vyplýva iba z uplatnenia zásady zodpovednosti členských štátov v prípade nesprávneho prebratia ustanovení práva [Únie], uznanej v práve Únie?“

- 29 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 3. decembra 2012 boli veci C-501/12 až C-506/12, C-540/12 a C-541/12 spojené na účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj rozsudku.

## O prejudiciálnych otázkach

### *O prvej otázke*

- 30 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 3 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78 má vykladať v tom zmysle, že plat úradníkov patrí do pôsobnosti tejto smernice.
- 31 Táto otázka sa týka vecnej a osobnej pôsobnosti smernice 2000/78.
- 32 Pokiaľ ide o vecnú pôsobnosť tejto smernice, vnútroštátny súd si kladie otázku, aký je vzájomný vzťah medzi článkom 3 ods. 1 písm. c) uvedenej smernice, na základe ktorého sa daná smernica v medziach právomoci zverenej Únii vzťahuje na všetky osoby tak vo verejnom, ako i v súkromnom sektore vrátane verejných orgánov vo vzťahu najmä k podmienkam zamestnania a pracovným podmienkam, a článkom 153 ods. 5 ZFEÚ, ktorý stanovuje výnimku z právomoci Únie v oblasti sociálnej politiky v tom zmysle, že Únia nie je oprávnená zasahovať najmä v oblasti odmien.



- 33 Súdny dvor však už rozhodol, že túto výnimku je potrebné chápať tak, že sa vzťahuje na opatrenia, ktoré by, tak ako zjednotenie všetkých alebo niektorých častí tvoriacich mzdy a/alebo ich úrovne v členských štátoch alebo zavedenie minimálnej mzdy, viedli k priamemu zasahovaniu práva Únie do určovaní odmien v Únii. Uvedenú výnimku však nie je možné rozšíriť na každú otázku akokoľvek súvisiacu s odmenou, keďže by tým bola v značnom rozsahu narušená podstata niektorých oblastí uvedených v článku 153 ods. 1 ZFEÚ (rozsudky Impact, C-268/06, EU:C:2008:223, body 124 a 125, ako aj Bruno a i., C-395/08 a C-396/08, EU:C:2010:329, bod 37).
- 34 V dôsledku toho treba odlíšiť pojem „odmena“ v zmysle článku 153 ods. 5 ZFEÚ od rovnakého pojmu „podmienky odmeňovania“ uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78. Posledný uvedený pojem je totiž súčasťou podmienok zamestnania a ako uviedol generálny advokát v bode 45 svojich návrhov, netýka sa priamo určenia výšky odmeny.
- 35 V prejednávanej veci výšku odmeny zodpovedajúcu každej platovej triede a platovému stupňu v nemeckej verejnej službe stanovujú príslušné vnútroštátne orgány a Únia nemá v tomto ohľade žiadnu právomoc. Napriek tomu, vnútroštátne normy upravujúce podmienky zaradenia do týchto platových tried a stupňov nemožno vylúčiť z vecnej pôsobnosti smernice 2000/78.
- 36 Pokiaľ ide o osobnú pôsobnosť tejto smernice, stačí pripomenúť, že článok 3 ods. 1 písm. c) danej smernice výslovne stanovuje, že sa uplatňuje na všetky osoby zamestnané vo verejnom sektore.
- 37 Za týchto podmienok treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 1 písm. c) smernice 2000/78 sa má vykladať v tom zmysle, že podmienky odmeňovania úradníkov patria do pôsobnosti tejto smernice.

#### *O druhej a tretej otázke*

- 38 Svojou druhou a treťou otázkou, ktoré je potrebné preskúmať vo vzájomnej súvislosti, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa právo Únie, konkrétne článok 2 a článok 6 ods. 1 smernice 2000/78 majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnemu ustanoveniu, na základe ktorého je v rámci každej platovej triedy základný platový stupeň úradníka stanovený pri jeho prijímaní do zamestnania na základe jeho veku.
- 39 V prvom rade je nutné zistiť, či predchádzajúci zákon o odmeňovaní úradníkov obsahuje rozdiel v zaobchádzaní na základe veku v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 2000/78. V tejto súvislosti treba po prvé pripomenúť, že podľa tohto ustanovenia sa pod pojmom „zásada rovnakého zaobchádzania“ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1 tejto smernice. Jej článok 2 ods. 2 písm. a) spresňuje, že na účely uplatňovania odseku 1 ide o priamu diskrimináciu vtedy, ak sa z niektorého z dôvodov uvedených v článku 1 tejto smernice zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie ako s inou osobou, ktorá sa nachádza v porovnateľnej situácii.
- 40 V prejednávanej veci zo spisu predloženému Súdnemu dvoru vyplýva, že podľa § 27 a § 28 predchádzajúceho zákona o odmeňovaní úradníkov „služobný vek“ určený na základe skutočného veku predstavuje základné kritérium prvého zaradenia do platového stupňa na stupnici základného platu úradníkov. Služobný vek sa začína prvým dňom mesiaca, v ktorom úradník dosiahol vek 21 rokov. Tento východiskový bod pre výpočet služobného veku sa posúva na základe zohľadnenia dĺžky období po dosiahnutí veku 31 rokov, v ktorých neexistovalo právo na poberanie odmeny úradníka, až do štvrtiny obdobia plynúceho do dovŕšenia 35 rokov a do polovice obdobia plynúceho po dosiahnutí veku 35 rokov. Úradník poberá minimálne začiatkový základný plat zodpovedajúci platovej triede, do ktorej bol vymenovaný. Následne, postup v platových stupňoch závisí od odpracovaných rokov vo verejnej

službe a od výkonu. Základný plat sa obvykle zvyšuje do piateho stupňa každé dva roky, do deviateho stupňa každé tri roky a od deviateho stupňa každé štyri roky. Za stabilný vynikajúci výkon môžu úradníci predčasne poberať základný plat zodpovedajúci najbližšiemu vyššiemu platovému stupňu.

- 41 Ako uvádza vnútroštátny súd, uplatnenie systému postupu v platových stupňoch stanoveného v § 27 predchádzajúceho zákona o odmeňovaní úradníkov v spojení so spôsobom výpočtu služobného veku, ktorý vyplýva z článku 28 tohto zákona, vedie napríklad k tomu, že osoba, ktorá bola vymenovaná za stáleho úradníka v službách spolkovej republiky alebo spolkovej krajiny Berlín vo veku dovŕšených 21 rokov, začína v platovom stupni 1 platovej triedy A11, zatiaľ čo osoba, ktorá bola vymenovaná do stálej služby vo veku 23 rokov, je zaradená do platového stupňa 2 tejto triedy.
- 42 Ako Súdny dvor konštatoval v bode 58 rozsudku Hennigs a Mai (C-297/10 a C-298/10, EU:C:2011:560), v takom prípade je zjavné, že základný plat dvoch úradníkov prijatých do rovnakej triedy v ten istý deň, ktorí majú rovnakú alebo porovnateľnú odbornú prax ale odlišný vek, sa bude líšiť v závislosti od ich veku v čase prijatia do zamestnania. To znamená, že títo dvaja zamestnanci sú v porovnateľnej situácii a že základná mzda jedného z nich je nižšia ako základná mzda toho druhého. Z toho vyplýva, že títo dvaja úradníci sa nachádzajú v porovnateľnej situácii a jeden z nich poberá nižší základný plat ako druhý úradník.
- 43 V dôsledku toho systém odmeňovania zavedený § 27 a § 28 predchádzajúceho zákona o odmeňovaní úradníkov zavádza rozdielne zaobchádzanie priamo založené na veku v zmysle článku 2 ods. 1 a 2 písm. a) smernice 2000/78.
- 44 V druhom rade je potrebné preskúmať, či by toto rozdielne zaobchádzanie mohlo byť odôvodnené v zmysle článku 6 ods. 1 smernice 2000/78.
- 45 Prvý odsek tohto ustanovenia spresňuje, že členské štáty môžu stanoviť, že rozdielne zaobchádzanie z dôvodu veku nie je diskrimináciou, ak je v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov objektívne a primerane odôvodnené oprávneným cieľom, konkrétne legitímnymi cieľmi zákonnej politiky zamestnanosti, trhu práce a odbornej prípravy a ak prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné.
- 46 Súdny dvor opakovane rozhodol, že členské štáty môžu stanoviť opatrenia obsahujúce rozdiely v zaobchádzaní na základe veku, v súlade s článkom 6 ods. 1 prvým pododsekom smernice 2000/78. Disponujú širokou mierou voľnej úvahy nielen pri sledovaní cieľa stanoveného spomedzi iných cieľov v oblasti sociálnej politiky a zamestnania, ale aj pri definícii opatrení, ktorými možno tieto ciele dosiahnuť (pozri rozsudky Palacios de la Villa, C-411/05, EU:C:2007:604, bod 68, a Rosenblatt, C-45/09, EU:C:2010:601, bod 41).
- 47 Podľa nemeckej vlády rozdiel v zaobchádzaní konštatovaný v bode 43 tohto rozsudku je odôvodnený cieľom spočívajúcim v paušálnom ocenení predchádzajúcej odbornej praxe súčasne so zabezpečením jednotného administratívneho postupu.
- 48 V tomto ohľade Súdny dvor už vyslovil názor, že cieľ spočívajúci v odmenení odbornej praxe dosiahnutej pracovníkom, ktorá mu umožňuje lepšie vykonávať svoju prácu, vo všeobecnosti predstavuje legitímny cieľ politiky zamestnania (rozsudok Hennigs a Mai, EU:C:2011:560, bod 72 a citovaná judikatúra).
- 49 Ďalej treba podľa samotných ustanovení článku 6 ods. 1 smernice 2000/78 overiť, či v rámci širokej miery voľnej úvahy priznanej členským štátom a pripomenutej v bode 46 tohto rozsudku sú prostriedky vynaložené na dosiahnutie tohto cieľa primerané a nevyhnutné.

- 50 Súdny dvor v tejto súvislosti uznal, že uplatnenie kritéria založeného na počte odpracovaných rokov vo verejnej službe je vo všeobecnosti vhodné na dosiahnutie tohto cieľa, keďže počet odpracovaných rokov vo verejnej službe zodpovedá odbornej praxi. Hoci opatrenie dotknuté vo veci samej umožňuje úradníkovi postupovať v platových stupňoch v rámci platovej triedy, do ktorej bol zaradený, podľa jeho veku, a teda počtu odpracovaných rokov vo verejnej službe, treba konštatovať, že pri jeho prijímaní do zamestnania počiatočné zaradenie do určitého platového stupňa v rámci danej platovej triedy úradníka bez akejkoľvek odbornej praxe je založené len na jeho veku (rozsudok Hennigs a Mai, EU:C:2011:560, body 74 a 75).
- 51 Ako Súdny dvor konštatoval v bode 77 rozsudku Hennigs a Mai (EU:C:2011:560), v takom prípade je zjavné, že zaradenie úradníka pri jeho prijatí do zamestnania do základného platového stupňa na základe jeho veku prekračuje to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie oprávneného cieľa uvedeného nemeckou vládou, ktorý spočíva v zohľadnení odbornej praxe, ktorú úradník nadobudol pred svojím prijatím do verejnej služby.
- 52 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je opodstatnené odpovedať na druhú a tretiu otázku tak, že článok 2 a článok 6 ods. 1 smernice 2000/78 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnemu opatreniu, akým je opatrenie dotknuté vo veci samej, na základe ktorého je v rámci každej platovej triedy základný platový stupeň úradníka stanovený pri jeho prijatí do zamestnania na základe jeho veku.

#### *O šiestej a siedmej otázke*

- 53 Svojou šiestou a siedmou otázkou, ktoré je potrebné preskúmať vo vzájomnej súvislosti, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 2 a článok 6 ods. 1 smernice 2000/78 majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, akou je úprava dotknutá vo veci samej, ktorá v rámci nového systému odmeňovania definuje spôsoby zaradenia úradníkov vymenovaných do stálej služby pred nadobudnutím účinnosti tejto právnej úpravy a stanovuje na jednej strane, že platový stupeň, do ktorého sú v novom systéme zaradení, sa určuje len na základe výšky základného platu, ktorý poberali podľa predchádzajúceho systému odmeňovania, hoci tento spočíval na diskriminácii na základe veku úradníka, a na druhej strane, že následný postup v novom systéme odmeňovania bude závisieť výlučne od odbornej praxe získanej od nadobudnutia účinnosti novej právnej úpravy. Vnútroštátny súd sa snaží zistiť, či tento zákon vedie k zachovaniu diskriminácie na základe veku a v prípade, že to tak je, či túto diskrimináciu možno odôvodniť cieľom zachovania nadobudnutých práv a legitímnych očakávaní týkajúcich sa budúceho vývoja odmeňovania.
- 54 Je potrebné pripomenúť, ako vyplýva z rozhodnutí vnútroštátneho súdu, že nový zákon o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín a zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín v tejto krajine, nahradili predchádzajúci zákon o odmeňovaní úradníkov.
- 55 Systém odmeňovania, ktorý zaviedol nový zákon o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín, už nestanovuje vekové skupiny ani služobný vek, ale stanovuje počiatočné zaradenie nových úradníkov do „platového stupňa odbornej praxe“ a neskorší platový postup, stupeň za stupňom v relevantnej platovej stupnici, na základe dĺžky ukončených období služby v súlade s predpísanými požiadavkami.
- 56 Zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, stanovuje, že každý úradník už vymenovaný do stálej služby je priradený do platového stupňa alebo prechodného platového stupňa podľa zamestnania, ktoré vykonával 31. júlu 2011, a základnému platu, na ktorý mal nárok k 1. augustu 2011. Tento úradník je zaradený do platového stupňa alebo prechodného platového stupňa, ktorý zodpovedá sume základného platu zaokrúhlenej na najbližšiu vyššiu jednotku.

- 57 Pokiaľ ide o otázku, či zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, zavádza rozdiel v zaobchádzaní na základe veku v zmysle článku 2 ods. 1 a 2 smernice 2000/78, z rozhodnutí vnútroštátneho súdu vyplýva, že zaradenie úradníkov už vymenovaných do stálej služby do prechodného platového stupňa im zabezpečovalo služobný plat, ktorého výška zodpovedala platu, ktorý poberali podľa predchádzajúceho zákona o odmeňovaní úradníkov. Plat na základe tohto predchádzajúceho zákona však pozostával hlavne zo základného platu, ktorý bol vypočítaný pri prijatí do zamestnania výlučne na základe veku úradníka. Ako Súdny dvor spresnil v bode 43 tohto rozsudku, spôsob výpočtu základného platu zavádza diskrimináciu založenú priamo na kritériu veku v zmysle ustanovení článku 2 ods. 1 a článku 2 ods. 2 písm. a) smernice 2000/78.
- 58 Systém stanovený zákonom, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, tým, že zakotvil služobný plat na základe odmeny založenej na služobnom veku, ktorú už vymenovaní úradníci poberali predtým, zachoval diskrimináciu, podľa ktorej niektorí úradníci poberajú nižšiu odmenu v porovnaní s inými, hoci sa nachádzajú v porovnateľnej situácii, a to len z dôvodu veku, ktorý dovŕšili v čase svojho prijatia do zamestnania (pozri analogicky rozsudok Hennigs a Mai, EU:C:2011:560, bod 84).
- 59 Tento rozdiel v zaobchádzaní môže pretrvávať v rámci nového zákona o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín, keďže definitívne preradenie úradníkov už vymenovaných do stálej služby sa uskutočnilo z platového stupňa alebo prechodného platového stupňa, do ktorého boli jednotliví úradníci zaradení (pozri analogicky rozsudok Hennigs a Mai, EU:C:2011:560, bod 85).
- 60 Z týchto úvah vyplýva, že tak v rámci zákona, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, ako aj v rámci nového zákona o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín niektorí úradníci už vymenovaní do stálej služby poberajú nižšiu odmenu v porovnaní s inými, hoci sa nachádzajú v porovnateľnej situácii, a to len z dôvodu veku, ktorý dovŕšili v čase svojho prijatia do zamestnania, čo predstavuje priamu diskrimináciu na základe veku v zmysle článku 2 smernice 2000/78.
- 61 Treba teda preskúmať, či by toto rozdielne zaobchádzanie na základe veku mohlo byť odôvodnené z hľadiska článku 6 ods. 1 smernice 2000/78.
- 62 Na tieto účely je potrebné overiť so zreteľom na zásady uvedené v bodoch 45 a 46 tohto rozsudku, či rozdielne zaobchádzanie na základe veku obsiahnuté v zákone, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, a tým aj v novom zákone o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín, je opatrením, ktoré sleduje oprávnený cieľ a ktoré je primerané a nevyhnutné na jeho realizáciu.
- 63 Z rozhodnutí vnútroštátneho súdu, ako aj z pripomienok nemeckej vlády vyplýva, že zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, sleduje cieľ ochrany nadobudnutých práv a legitímnych očakávaní týkajúcich sa ďalšieho vývoja odmeny. Nemecká vláda najmä tvrdí, že v rámci etapy účasti verejnosti týkajúcej sa prijatia zákona o reforme odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, odborové organizácie požadovali zachovanie rozsahu nadobudnutých práv a prijatie doplňujúcich ustanovení určených na zabezpečenie tohto zachovania. Podľa tejto vlády by návrh zákona, ktorý by nedodrжал zachovanie týchto práv, narazil na odpor odborov, ktorý by vážne ohrozil jeho prijatie.
- 64 Najskôr treba konštatovať, že ochrana práv nadobudnutých kategóriou osôb predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu (rozsudky Komisia/Nemecko, C-456/05, EU:C:2007:755, bod 63, ako aj Hennigs a Mai, EU:C:2011:560, bod 90).

- 65 Pokiaľ ide ďalej o samotnú povahu zákona, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, je opodstatnené uviesť, na jednej strane, že nemecká vláda tvrdí, že predchádzajúci zákon o odmeňovaní úradníkov bol vzhľadom na väčšinu úradníkov už vymenovaných do stálej služby a ich profesijný postup typický pre dané obdobie, výhodnejší ako nový zákon o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín. Preto zaradenie úradníkov už vymenovaných do stálej služby priamo do systému stanoveného posledným uvedeným zákonom by pre veľký počet týchto úradníkov viedlo k platovej strate, odhadovanej minimálne na jeden platový stupeň, teda približne 80 eur až 150 eur v závislosti od platovej triedy.
- 66 Na druhej strane, ako vyplýva z článku 2 ods. 2 zákona, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, boli úradníci už vymenovaní do stálej služby preradení do platového stupňa zodpovedajúceho výške ich predchádzajúceho základného platu zaokrúhlenej na vyššiu jednotku.
- 67 Za týchto podmienok je potrebné konštatovať, že zachovanie predchádzajúcich odmien a teda systému, ktorým sa zavádza rozdielne zaobchádzanie na základe veku, umožnilo vyhnúť sa stratám na odmene, a ako vyplýva konkrétne z bodu 63 tohto rozsudku, bolo rozhodujúce na to, aby umožnilo vnútroštátnemu zákonodarcovi uskutočniť prechod zo systému zavedeného predchádzajúcim zákonom o odmeňovaní úradníkov na systém vyplývajúci z nového zákona o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín.
- 68 Zákon, akým je zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, je zjavne spôsobilý dosiahnuť sledovaný cieľ, spočívajúci v zachovaní nadobudnutých práv.
- 69 Napokon treba preveriť, či tento zákon nejde nad rámec toho, čo je na dosiahnutie tohto cieľa nevyhnutné.
- 70 Vnútroštátny súd v tomto ohľade uvádza, že by bolo vhodnejšie na všetkých úradníkov už vymenovaných do stálej služby retroaktívne uplatniť nový systém zaradenia alebo ich zaradiť do prechodného režimu, ktorý úradníkovi už vymenovanému do stálej služby a vo výhodnejšom postavení zabezpečí predchádzajúcu úroveň odmeny, až kým nadobudne odbornú prax požadovanú novým systémom odmeňovania na to, aby mal nárok na vyššiu odmenu.
- 71 Na účely preskúmania, či taký zákon, akým je zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, prekračuje to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa, je potrebné posudzovať tento zákon v kontexte, do ktorého patrí, a zohľadniť škodu, ktorú môže spôsobiť dotknutým osobám (rozsudok HK Danmark, C-335/11 a C-337/11, EU:C:2013:222, bod 89).
- 72 Pokiaľ ide v prvom rade o kontext, v ktorom bol prijatý zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, treba uviesť, že z návrhov na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že príslušní vnútroštátni zákonodarcovia už pred vyhlásením rozsudku vo veci Hennigs a Mai (EU:C:2011:560) zrušili predchádzajúci zákon o odmeňovaní úradníkov, a na účely odstránenia diskriminácie na základe veku, ktorú tento zákon obsahoval, pristúpili k reforme systému odmeňovania spolkových úradníkov a úradníkov spolkovej krajiny Berlín.
- 73 V tomto kontexte bol prijatý zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, ktorý ako uvádza jeho názov, stanovuje prechodnú odchýlku vzhľadom na úradníkov už vymenovaných do stálej služby. Preradenie úradníkov do platových stupňov alebo prechodných platových stupňov bolo okamžité a v dôsledku ich definitívneho preradenia na základe nového zákona o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín sa ich plat vyvíja len na základe kritérií stanovených týmto zákonom, teda odbornej praxe a výkonu, v rámci ktorých sa už vek neuvádza.

- 74 Nemecká vláda zdôrazňuje, že táto reforma nemala viesť k zníženiu úrovne príjmov ani perspektív príjmov v celej kariére úradníkov už vymenovaných do stálej služby. Táto reforma, ku ktorej došlo v období výrazného zadĺženia spolkovej krajiny Berlín a na celoštátnej úrovni v kontexte všeobecnej snahy o konsolidáciu rozpočtu, sa mala uskutočniť pri konštantných výdavkoch. Okrem toho sa z dôvodu veľkého počtu úradníkov, ktorí mali byť preradení, prechod na nový systém mal uskutočniť bez nadmerných administratívnych nákladov, to znamená, podľa možnosti bez preskúmania každého jednotlivého prípadu.
- 75 Nemecká vláda v tomto ohľade tvrdí, že by bolo potrebné preskúmať vyše 65 000 individuálnych prípadov na účely stanovenia vhodného „platového stupňa odbornej praxe“ podľa § 27 a § 28 nového zákona o odmeňovaní úradníkov spolkovej krajiny Berlín, a potom vypočítať, či toto preradenie bolo alebo nebolo priaznivejšie ako preradenie na základe ustanovení zákona, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín. Toto preskúmanie by trvalo takmer 360 000 hodín.
- 76 Táto vláda dodáva, že pre pomerne vysoký počet úradníkov, ktorí sa majú preradiť, už nemožno so spätnou účinnosťou a v každom jednotlivom prípade stanoviť obdobia činnosti predchádzajúce ich vymenovaniu do stálej služby, ktoré by mohli účinne uplatniť. V takomto prípade by preto bolo potrebné buď úplne vylúčiť, alebo bez dôkazu uznať takéto obdobia, čo by v jednotlivých prípadoch viedlo k paušálnej penalizácii alebo zvýhodneniu dotknutých úradníkov. Takéto riešenie by malo arbitrárne následky, a teda je neprípustné.
- 77 Treba pripomenúť, že vysvetlenia založené na zvyšovaní finančných nárokov a prípadných administratívnych ťažkostiach v zásade nemôžu odôvodniť neplnenie si záväzkov vyplývajúcich zo zákazu diskriminácie na základe veku uvedeného v článku 2 smernice 2000/78 (pozri analogicky rozsudok Erny, C-172/11, EU:C:2012:399, bod 48).
- 78 Nemožno však požadovať vykonanie individuálneho preskúmania každého osobitného prípadu s cieľom stanoviť so spätnou účinnosťou a v každom jednotlivom prípade predchádzajúce obdobia odbornej praxe, keďže správa dotknutého systému musí byť z technického a ekonomického hľadiska životaschopná (pozri analogicky rozsudok Dansk Jurist- og Økonomforbund, C-546/11, EU:C:2013:603, bod 70).
- 79 Takýto záver treba prijať s ohľadom na osobitne vysoký počet úradníkov a dĺžku relevantného obdobia, rôznorodosť ich priebehu a ťažkosti, ktoré by sa mohli objaviť pri určovaní minulých období činnosti, ktoré by úradníci mohli účinne uplatniť. Možno preto pripustiť, že metóda založená na preskúmaní individuálneho prípadu každého úradníka už vymenovaného do stálej služby by bola neprimerane zložitá a bola by spojená s vysokým rizikom pochybenia.
- 80 Za týchto podmienok treba konštatovať, že vnútroštátny zákonodarca neprekročil hranice posúdenia, keď konštatoval, že nie je ani reálne, ani vhodné uplatniť na úradníkov už vymenovaných do stálej služby so spätnou účinnosťou nový systém zaradenia alebo prechodný režim, ktorý úradníkovi už vymenovanému do stálej služby a vo výhodnejšom postavení zabezpečí predchádzajúcu výšku odmeny, až kým nadobudne odbornú prax požadovanú novým systémom odmeňovania na to, aby mal nárok na vyššiu odmenu.
- 81 Po druhé, čo sa týka škody, ktorú by zákon, akým je zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, mohol spôsobiť osobám, ktorých sa týka, treba konštatovať, že s ohľadom na skutočnosti vyplývajúce z bodov 75 a 76 tohto rozsudku, ako aj s ohľadom na neexistenciu uplatniteľného referenčného systému, ktorý by umožnil porovnanie medzi zvýhodnenými a znevýhodnenými úradníkmi, je obzvlášť zložitá stanoviť takúto škodu.

- 82 V konaní pred Súdnyim dvorom tiež bolo uvedené, že rozdiel v odmeňovaní je vymedzený hranicami služobného veku, ktoré sú v nemeckom práve verejnej služby osobitne upravené. Z pripomienok nemeckej vlády tiež vyplýva, že pokiaľ ide o konanie vo veci samej, uplatní sa veková hranica 35 rokov, a teda prípadné rozdiely v odmeňovaní nemôžu dosiahnuť rozdiel existujúci medzi prvým a posledným platovým stupňom danej platovej triedy.
- 83 Navyše, hoci z rozhodnutí vnútroštátneho súdu vyplýva, že zákon, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín má za následok, že rozdiel v odmeňovaní ostáva takmer totožný, a to až dovtedy, kým budú úradníci, ktorí už boli vymenovaní do stálej služby, zaradení do najvyššieho platového stupňa v ich platovej triede, tieto rozhodnutia v tomto ohľade neuvádzajú presnejšie alebo konkrétnejšie údaje. Nemecká vláda vo svojom stanovisku uviedla existenciu dvoch mechanizmov, ktoré podľa nej môžu zmierniť, resp. vylúčiť rozdielne zaobchádzanie spôsobené zaradením dvoch úradníkov do rôznych platových stupňov na základe ich veku. Podľa tejto vlády zníženie počtu platových stupňov a preradenie úradníkov do platového stupňa zodpovedajúceho ich doterajšiemu základnému platu zaokrúhlenému na vyššiu jednotku vedú k tomu, že rozdiel v odmeňovaní sa zmierni, resp. v určitých prípadoch úplne zanikne v priebehu niekoľkých rokov.
- 84 S ohľadom na skutočnosti uvedené v rozhodnutí vnútroštátneho súdu a v spise predloženom Súdnyim dvoru sa takáto možnosť nedá vylúčiť.
- 85 Za týchto podmienok sa nezdá, že by vnútroštátny zákonodarca prijatím výnimočných prechodných opatrení, ktoré boli uplatnené zákonom, ktorým sa zavádza prechodný režim týkajúci sa odmeňovania úradníkov spolkovej krajiny Berlín, prekročil rámec toho, čo bolo nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.
- 86 Na šiestu a siedmu otázku preto treba odpovedať tak, že článok 2 a článok 6 ods. 1 smernice 2000/78 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, akou je úprava dotknutá vo veci samej, ktorá v rámci nového systému odmeňovania definuje spôsoby zaradenia úradníkov vymenovaných do stálej služby pred nadobudnutím účinnosti tejto právnej úpravy a stanovuje na jednej strane, že platový stupeň, do ktorého sú v novom systéme zaradení, sa určuje len na základe výšky základného platu, ktorý poberali podľa predchádzajúceho systému odmeňovania, hoci tento spočíval na diskriminácii na základe veku úradníka, a na druhej strane, že následný postup v novom systéme odmeňovania bude závisieť výlučne od odbornej praxe získanej od nadobudnutia účinnosti uvedenej právnej úpravy.

#### *O štvrtej otázke*

- 87 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd Súdneho dvora pýta na právne dôsledky, ktoré má prijať v prípade, ak predchádzajúci zákon o odmeňovaní úradníkov porušuje zásadu zákazu diskriminácie na základe veku. Tento súd chce zistiť, či tieto dôsledky vyplývajú zo smernice 2000/78 alebo z judikatúry v rozsudku Francovich a i. (C-6/90 a C-9/90, EU:C:1991:428) a či v poslednom uvedenom prípade sú splnené podmienky pre vznik zodpovednosti Spolkovej republiky Nemecko. Uvedený súd sa predovšetkým pýta, či za okolností, o aké ide vo veci samej, stanovuje právo Únie a predovšetkým článok 17 smernice 2000/78, povinnosť poskytnúť diskriminovaným úradníkom so spätnou účinnosťou odmenu zodpovedajúcu rozdielu medzi platom, ktorý im bol skutočne vyplatený, a platom, ktorý zodpovedá najvyššiemu platovému stupňu ich platovej triedy.
- 88 Predovšetkým treba pripomenúť zásadu konformného výkladu vnútroštátneho práva, ktorá vyžaduje, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, a pritom zohľadnili vnútroštátne právo ako celok a uplatnili výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva, s cieľom zaručiť úplnú účinnosť smernice 2000/78 a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným touto smernicou (pozri v tomto zmysle rozsudok Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, bod 56).

- 89 V prípade, ak vnútroštátnu právnu úpravu nemožno vykladať a uplatniť v súlade s požiadavkami tejto smernice, treba tiež pripomenúť, že podľa zásady prednosti práva Únie, ktorá sa vzťahuje aj na zásadu zákazu diskriminácie na základe veku, musí vnútroštátna právna úprava, ktorá je v rozpore s právom Únie a patrí do rozsahu jeho pôsobnosti, zostať neuplatnená (pozri rozsudok Küçükdeveci, C-555/07, EU:C:2010:21, bod 54 a citovanú judikatúru).
- 90 Vnútroštátny súd však vo svojich rozhodnutiach uvádza, že podľa jeho názoru je vylúčené, aby sa § 27 a § 28 predchádzajúceho zákona o odmeňovaní úradníkov mohli vykladať v súlade s právom Únie.
- 91 Tento súd okrem toho konštatuje, že podľa výkladových metód uznaných v nemeckom práve, nemá možnosť vyplniť medzeru, ktorá vznikne neuplatnením vnútroštátnych ustanovení, ktoré sú v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie. Uvedený súd ďalej zdôrazňuje, že na rozdiel od situácie v konaní, ktoré viedlo k vyhláseniu rozsudku vo veci Hennigs a Mai (EU:C:2011:560), nemecké právo, ktoré sa uplatní v konaní vo veci samej neumožňuje priznať diskriminovaným úradníkom právo na zaplatenie peňažného rozdielu existujúceho medzi ich platom a platom úradníkov, ktorí boli na základe ich veku zaradení do najvyššieho platového stupňa.
- 92 Okrem toho vnútroštátny súd s ohľadom na úvahy týkajúce sa ochrany legitímnej dôvery a nadobudnutých práv nemôže pristúpiť so spätnou účinnosťou ani k zaradeniu najstarších úradníkov do nižšieho platového stupňa.
- 93 Tento súd, ktorý poukazuje na rozsudky Terhoeve (C-18/95, EU:C:1999:22, bod 57) a Landtová (C-399/09, EU:C:2011:415, bod 51), sa však pýta, či v prípade, ak bola konštatovaná diskriminácia v rozpore s právom Únie a až do prijatia opatrení na obnovu rovnosti zaobchádzania, možno dodržiavanie zásady rovnosti zaručiť len tým, že členom znevýhodnenej skupiny sa poskytnú rovnaké výhody, aké dostávajú členovia zvýhodnenej skupiny.
- 94 V prvom rade treba zdôrazniť, že prináleží vnútroštátnemu súdu, aby z konštatovania rozporu právnej úpravy, akou je dotknutá úprava vo veci samej, so smernicou 2000/78 vyvodil právne dôsledky.
- 95 Po druhé, čo sa týka rozsudkov Terhoeve (EU:C:1999:22) a Landtová (EU:C:2011:415), Súdny dvor v podstate rozhodol, že ak vnútroštátne právo, ktoré je v rozpore s právom Únie, stanovuje rozdielne zaobchádzanie s viacerými skupinami osôb, a kým nie sú prijaté opatrenia na obnovu rovnosti zaobchádzania, dodržiavanie zásady rovnosti možno zaručiť len tým, že členom znevýhodnenej skupiny sa poskytnú rovnaké výhody, aké dostávajú členovia zvýhodnenej skupiny. Súdny dvor v týchto rozsudkoch tiež spresnil, že režim, ktorý sa uplatní na osoby patriace do zvýhodnenej skupiny, ostáva v prípade, že nedochádza k správnomu uplatňovaniu práva Únie, jediným platným referenčným systémom.
- 96 Treba zdôrazniť, že toto riešenie sa môže uplatniť len v prípade existencie takéhoto platného referenčného systému. Treba však konštatovať, že takýto rámec neexistuje v právnej úprave, akou je dotknutá úprava vo veci samej, v rámci ktorej nemožno označiť kategóriu zvýhodnených úradníkov. Keďže sa ustanovenia § 27 a § 28 predchádzajúceho zákona o odmeňovaní úradníkov uplatnia na všetkých úradníkov pri ich prijímaní do zamestnania, ako vyplýva z bodu 42 tohto rozsudku, diskriminačné prvky, ktoré z toho vyplývajú, sa môžu týkať všetkých úradníkov.
- 97 Z toho vyplýva, že judikatúru citovanú v bodoch 93 a 95 tohto rozsudku nemožno použiť na vec, o ktorej rozhoduje vnútroštátny súd.
- 98 Po tretie treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zásada zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jednotlivcom porušením práva Únie, ktoré je mu pripísateľné, je súčasťou systému Zmlúv, na ktorých je Únia založená (pozri v tomto zmysle rozsudky Francovich a i., EU:C:1991:428, bod 35; Brasserie du pêcheur a Factortame, C-46/93 a C-48/93, EU:C:1996:79, bod 31, ako aj Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, bod 29).



- 99 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu, keď sú splnené tri podmienky, t. j. že cieľom porušenej normy Únie je priznať jednotlivcom práva, porušenie tejto normy je dostatočne závažné a medzi týmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť (pozri v tomto zmysle rozsudok *Transportes Urbanos y Servicios Generales*, EU:C:2010:39, bod 30).
- 100 Uplatnenie podmienok dovoľujúcich konštatovať zodpovednosť členských štátov za škody spôsobené jednotlivcom porušeniami práva Únie musia v zásade vykonať vnútroštátne sudy podľa usmernení Súdneho dvora na vykonanie tohto uplatnenia (pozri rozsudok *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, bod 210 a citovanú judikatúru).
- 101 Čo sa týka prvej podmienky, stačí konštatovať, že článok 2 ods. 1 smernice 2000/78 v spojení s článkom 1 tejto smernice vo všeobecnosti a jednoznačne zakazuje akúkoľvek priamu alebo nepriamu diskrimináciu, ktorá nie je objektívne odôvodnená, pokiaľ ide o zamestnanie a výkon práce, a ktorá je založená najmä na veku pracovníka. Týmto ustanoveniami sa majú jednotlivcom priznať práva, ktoré môžu uplatniť voči členským štátom.
- 102 Pokiaľ ide o druhú podmienku, Súdny dvor už mal príležitosť spresniť, že dostatočne závažné porušenie práva Únie je preukázané, ak zahŕňa zjavné a závažné prekročenie hraníc jeho voľnej úvahy členským štátom, pričom prvky, ktoré majú byť v tejto súvislosti zohľadnené, sú predovšetkým stupeň jasnosti a presnosti porušenej normy, ako aj rozsah miery voľnej úvahy, ktorý porušená norma ponecháva vnútroštátnym orgánom (rozsudok *Synthon*, C-452/06, EU:C:2008:565, bod 37 a citovaná judikatúra). Miera voľnej úvahy členského štátu je teda dôležitým kritériom pre určenie existencie dostatočne závažného porušenia práva Únie (rozsudok *Robins a i.*, C-278/05, EU:C:2007:56, bod 72).
- 103 V prejednávanej veci musí vnútroštátny súd na účely posúdenia, či porušenie článku 2 smernice 2000/78, ktorého sa dopustil dotknutý členský štát, bolo dostatočne závažné, zohľadniť skutočnosť, že článok 6 ods. 1 prvý pododsek tejto smernice poskytuje členským štátom možnosť prijať opatrenia spojené s rozdielnym zaobchádzaním priamo založeným na veku a tiež širokú mieru voľnej úvahy pri výbere sledovaného cieľa stanoveného spomedzi iných cieľov v oblasti sociálnej politiky a zamestnania a pri definícii opatrení, ktorými možno tieto ciele dosiahnuť.
- 104 Treba konštatovať, že povaha a rozsah povinnosti uloženej členským štátom podľa článku 2 ods. 2 a článku 6 ods. 1 smernice 2000/78, s ohľadom na vnútroštátnu právnu úpravu, akou je predchádzajúci zákon o odmeňovaní úradníkov, boli od vyhlásenia rozsudku vo veci *Hennigs a Mai* (EU:C:2011:560) objasnené a spresnené.
- 105 V tomto ohľade treba pripomenúť, že výklad pravidla práva Únie, ktorý podáva Súdny dvor v rámci prejudiciálneho konania, objasňuje a v prípade potreby spresňuje význam a pôsobnosť tohto pravidla tak, ako sa má alebo sa malo chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudlo účinnosť (v tomto zmysle pozri najmä rozsudok *RWE Vertrieb*, C-92/11, EU:C:2013:180, bod 58), prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby posúdil, či povaha a rozsah povinností, ktoré členským štátom ukladá článok 2 ods. 2 smernice 2000/78 s ohľadom na právnu úpravu, akou je dotknutá úprava vo veci samej, možno považovať za jasné a presné až od vyhlásenia rozsudku *Hennigs a Mai* (EU:C:2011:560), t. j. od 8. septembra 2001 (pozri analogicky rozsudok *Hogan a i.*, C-398/11, EU:C:2013:272, body 51 a 52). V takomto prípade by bolo potrebné konštatovať, že pred týmto dátumom nedošlo k dostatočne závažnému porušeniu.
- 106 Čo sa týka tretej podmienky pre vznik zodpovednosti štátu z dôvodu porušenia práva Únie, prináleží vnútroštátnemu súdu, aby preskúmal, či tak ako vyplýva zo spisu predloženého Súdnu dvoru, existuje priama príčinná súvislosť medzi uvedeným porušením a škodou, ktorá môže vzniknúť žalobcom vo veci samej.

- 107 Prináleží preto vnútroštátnemu súdu, aby preskúmal, či sú splnené všetky podmienky stanovené v judikatúre Súdneho dvora pre vznik zodpovednosti Spolkovej republiky Nemecko podľa práva Únie.
- 108 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je na štvrtú otázku potrebné odpovedať takto:
- Za okolností, o aké ide vo veci samej, právo Únie a predovšetkým článok 17 smernice 2000/78 nestanovuje povinnosť poskytnúť diskriminovaným úradníkom so spätnou účinnosťou odmenu zodpovedajúcu rozdielu medzi platom, ktorý im bol skutočne vyplatený, a platom, ktorý zodpovedá najvyššiemu platovému stupňu ich platovej triedy.
  - Prináleží vnútroštátnemu súdu, aby preskúmal, či sú splnené všetky podmienky stanovené v judikatúre Súdneho dvora pre vznik zodpovednosti Spolkovej republiky Nemecko podľa práva Únie.

*O ôsmej otázke*

- 109 S prihliadnutím na odpoveď na šiestu a siedmu otázku nie je potrebné odpovedať na ôsmu otázku.

*O piatej otázke*

- 110 Svojou piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či právo Únie bráni vnútroštátnej norme, o akú ide v sporoch vo veci samej, ktorá ukladá úradníkom povinnosť uplatniť nárok na peňažné plnenie, ktorý priamo nevyplýva zo zákona, v relatívne krátkej lehote, t. j. pred skončením aktuálneho rozpočtového obdobia.
- 111 Tak, ako uviedol generálny advokát v bode 111 svojich návrhov, článok 9 smernice 2000/78 na jednej strane stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby súdne a/alebo správne konania, ktorých cieľom je zabezpečiť dodržiavanie povinností podľa tejto smernice, boli dostupné pre všetky osoby, ktoré sa cítia poškodené z dôvodu, že voči nim nebola rešpektovaná zásada rovnosti zaobchádzania, a na druhej strane, že tieto povinnosti členských štátov nemajú žiadny vplyv na vnútroštátne pravidlá o lehotách stanovených na podanie opravných prostriedkov týkajúcich sa tejto zásady. Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že otázka lehôt na začatie konania, ktorého cieľom je zabezpečiť dodržanie povinností vyplývajúcich z uvedenej smernice, nie je upravená právom Únie.
- 112 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je v prípade neexistencie právnej úpravy Únie pre príslušnú oblasť vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu stanoviť procesné podmienky, ktoré majú zabezpečiť ochranu práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Únie podľa zásady procesnej autonómie členských štátov, pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a že nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie (zásada efektivity) (pozri najmä rozsudky Meilicke a i., C-262/09, EU:C:2011:438, bod 55, ako aj Pelati, C-603/10, EU:C:2012:639, bod 23).
- 113 V súvislosti so zásadou ekvivalencie treba zdôrazniť, že pokiaľ ide o konania vo veci samej, Súdny dvor nemá k dispozícii žiadne informácie, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o súlade normy, o ktorú ide v tejto veci, s touto zásadou.
- 114 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, Súdny dvor uznal zlučiteľnosť stanovenia primeraných lehôt na podanie žalôb pod hrozbou premlčania s právom Únie v záujme právnej istoty, ktorá chráni tak poplatníka, ako aj dotknutý správny orgán. Takéto lehoty totiž nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie (rozsudok Meilicke a i., EU:C:2011:438, bod 56 a citovaná judikatúra).

115 Z vyššie uvedeného vyplýva, že na piatu položenú otázku treba odpovedať tak, že právo Únie nebráni vnútroštátnej norme, o akú ide v sporoch vo veci samej, ktorá ukladá úradníkom povinnosť uplatniť nárok na peňažné plnenie, ktorý priamo nevyplýva zo zákona, v relatívne krátkej lehote, t. j. pred skončením aktuálneho rozpočtového obdobia, ak táto norma nie je v rozpore so zásadou ekvivalencie ani so zásadou efektivity. Je úlohou vnútroštátneho súdu preveriť, či sú tieto podmienky splnené v konaniach vo veci samej.

## O trovách

116 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. Článok 3 ods. 1 písm. c) smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani, sa má vykladať v tom zmysle, že podmienky odmeňovania úradníkov patria do pôsobnosti tejto smernice.
2. Článok 2 a článok 6 ods. 1 smernice 2000/78 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnemu opatreniu, akým je opatrenie dotknuté vo veci samej, na základe ktorého je v rámci každej platovej triedy základný platový stupeň úradníka stanovený pri jeho prijatí do zamestnania na základe jeho veku.
3. Článok 2 a článok 6 ods. 1 smernice 2000/78 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, akou je úprava dotknutá vo veci samej, ktorá v rámci nového systému odmeňovania definuje spôsoby zaradenia úradníkov vymenovaných do stálej služby pred nadobudnutím účinnosti tejto právnej úpravy a stanovuje na jednej strane, že platový stupeň, do ktorého sú v novom systéme zaradení, sa určuje len na základe výšky základného platu, ktorý poberali podľa predchádzajúceho systému odmeňovania, hoci tento spočíval na diskriminácii na základe veku úradníka, a na druhej strane, že následný postup v novom systéme odmeňovania bude závisieť výlučne od odbornej praxe získanej od nadobudnutia účinnosti uvedenej právnej úpravy.
4. Za okolností, o aké ide vo veci samej, právo Únie a predovšetkým článok 17 smernice 2000/78 nestanovuje povinnosť poskytnúť diskriminovaným úradníkom so spätnou účinnosťou odmenu zodpovedajúcu rozdielu medzi platom, ktorý im bol skutočne vyplatený, a platom, ktorý zodpovedá najvyššiemu platovému stupňu ich platovej triedy.

Prináleží vnútroštátnemu súdu, aby preskúmal, či sú splnené všetky podmienky stanovené v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie pre vznik zodpovednosti Spolkovej republiky Nemecko podľa práva Únie.

5. Právo Únie nebráni vnútroštátnej norme, o akú ide v sporoch vo veci samej, ktorá ukladá úradníkom povinnosť uplatniť nárok na peňažné plnenie, ktorý priamo nevyplýva zo zákona, v relatívne krátkej lehote, t. j. pred skončením aktuálneho rozpočtového obdobia, ak táto norma nie je v rozpore so zásadou ekvivalencie ani so zásadou efektivity. Je úlohou vnútroštátneho súdu preveriť, či sú tieto podmienky splnené v konaniach vo veci samej.

Podpisy